

GAYGUSUZ protiv AUSTRIJE
(Predstavka br. 17371/90)

Presuda
31. avgusta 1996. godine

Podnosilac predstavke: Cevat Gaygusuz

Oštećeni: podnosilac predstavke

Država ugovornica: Austrija

Datum podnošenja predstavke: 17. maja 1990.

Datum odluke o prihvatljivosti: 11. januara 1994.

1. Podnosilac predstavke je državljanin Turske, rođen 1950. Podnosilac predstavke tvrdi da je žrtva povrede članova 6, 8, 14 Konvencije u vezi s članom 1 Protokola br. 1 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i sloboda koje je počinila Austrija.

(...)

Činjenice

I. Okolnosti slučaja

9. Podnosilac predstavke, g. Dževat Gajgusuz (Cevat Gaygusuz), državljanin Turske, rođen 1950. godine, živio je u Heršingu (Gornja Austrija) od 1973. godine do septembra 1987. godine. Od tada živi u Izmiru, u Turskoj.

10. Podnosilac predstavke je s prekidima bio zaposlen u Austriji od početka sedamdesetih pa do oktobra 1984. godine. Od tada pa do 1. jula 1986. godine je naizmenično ili bio nezaposlen ili proglašen nesposobnim za rad, pri čemu je primao odgovarajuće naknade.

Od 1. jula 1986. do 15. marta 1987. godine je primio avans na predstojeću penziju u obliku nadoknade za nezaposlenost. Kada mu je važenje ovog prava isteklo, 6. jula 1987. godine podneo je molbu zavodu za zapošljavanje (Arbeitsamt) u Lincu za penzijski avans u obliku vanredne pomoći (Antrage auf Gewahrung eines Pensionsvorschluss in Form der Notstandshilfe).

11. Dana 8. jula 1987. godine, zavod je odbio molbu jer podnosilac predstavke nije bio austrijski državljanin, što je bio jedan od uslova propisanih u Odeljku 33(2) Zakona o osiguranju protiv nezaposlenosti od 1977. godine (Arbeitslosenversicherungsgesetz – vidi stav 20. u ovom tekstu) za ostvaranje prava na takvu naknadu.

12. G. Gajgusuz podneo je žalbu protiv pomenute odluke Regionalnom zavodu za zapošljavanje (Landesarbeitsamt) Gornje Austrije. Naveo je da je razlika koju je pomenuti odeljak zakona pravio između austrijskih i stranih državljana neopravdana, protivustavna i protivna odredbama Evropske konvencije o ljudskim pravima.

13. Dana 16. septembra 1987. godine, Regionalni zavod za zapošljavanje je odbio žalbu i potvrdio osporenu odluku. Zavod je naveo da on ne samo da nije imao austrijsko državljanstvo, nego da pored toga njegov slučaj nije mogao biti svrstan ni u jednu od kategorija pod kojima je u zakonu postojala mogućnost izuzeća od tog uslova (vidi stav 20 u daljem tekstu).

14. Dana 2. novembra 1987. godine, podnosilac predstavke je podneo žalbu Ustavnom sudu u kojoj je tvrdio da je postojala povreda člana 5 Osnovnog zakona, stava 1, člana 6 i člana 8 Konvencije, i člana 1 Protokola br. 1.

15. Dana 26. februara 1988. godine, pošto je žalbu razmotrio bez prisustva javnosti, Ustavni sud je odbio da uzme predmet u razmatranje ... ali nije osporio nadležnost Administrativnog suda.

16. Ustavni sud je dakle uputio predmet Administrativnom sudu (stav 3 člana 144 Saveznog ustava – vidi stav 23 ovog teksta).

17. Dana 16. maja 1988. godine, Administrativni sud je od g. Gajgusuza zatražio da dâ dopunska obrazloženja.

18. Dana 7. jula 1988. godine, podnosilac predstavke je to i učinio; žalio se na povredu svog prava na penzijski avans u obliku vanredne pomoći, u skladu s odgovarajućim odredbama Zakona o osiguranju protiv nezaposlenosti. Zatražio je od Administrativnog suda da odbaci odluku Regionalnog zavoda za zapošljavanje Gornje Austrije od 16. septembra 1987. godine kao nezakonitu po osnovu svog sadržaja (vidi stav 27 u ovom tekstu) kao i da predmet obustavi i prosledi Ustavnom sudu na razmatranje ustavnosti Odeljka 33(2) (a) Zakona o osiguranju protiv nezaposlenosti.

19. Dana 19. septembra 1989. godine, Administrativni sud je na zasedanju održanom u odsustvu javnosti proglasio sebe nenadležnim da razmatra takvu tužbu pa ju je odbacio (vidi stav 25 u ovom tekstu). Sud je naveo da se zahtev, dodatno obrazložen od strane g. Gajgusuza, odnosio samo na ustavnost Odeljka 33(2)(a) Zakona o osiguranju protiv nezaposlenosti. Sud je takođe naveo da je podnosilac tražio od Administrativnog suda da predmet uputi Ustavnom sudu radi razmatranja ustavnosti propisa, ali da je određeno da takva pitanja spadaju u nadležnost Ustavnog suda (vidi stav 23 u ovom tekstu), koji je pored toga već i odlučivao o ovom predmetu.

II. Domaće pravo

A. Materijalno pravo

1. U relevantno vreme

20. U verziji Zakona o osiguranju protiv nezaposlenosti od 1977. godine, koja je bila na snazi u relevantnom vremenu, osporene odredbe su glasile:

Odeljak 23

(1) Nezaposlena lica koja su podnela molbu za nadoknadu po osnovu invalidskog osiguranja ... mogu da prime avans u obliku nadoknade za nezaposlenost ili vanredne pomoći ... pod uslovom da su, pored radne sposobnosti i podobnosti za rad, ispunila i ostale uslove za dodelu nadoknade u pitanju ...

Odeljak 33

(1) Nezaposlenim licima kojima je isteklo pravo na nadoknadu za nezaposlenost ili trudničko bolovanje može biti odobrena vanredna pomoć, na sopstveni zahtev.

(2) Da bi se takva pomoć odobrila, nezaposlena osoba mora da ispunji sledeće uslove:

(a) da je austrijski državljanin;

(b) da bude sposobna za rad i raspoloživa;

(c) da bude u nuždi.

(3) Uslov posedovanja austrijskog državljanstva ne odnosi se na lica koja su imala boravište na teritoriji Austrije bez prekida od 1. januara 1930. godine, ili na lica rođena posle tog

datuma na sadašnjoj teritoriji Republike Austrije a koja su potom neprekidno boravila na toj teritoriji.

(...)

Odeljak 34

(1) Ako su dugoročni tržišni uslovi povoljni za određene kategorije nezaposlenih lica ili u određenim regionima, savezni ministar za socijalna pitanja može po savetovanju s organizacijama koje zastupaju poslodavce i zaposlene da suspenduje pravo na vanrednu pomoć za te kategorije ili regione.

(2) Savezni ministar za socijalna pitanja može da odobri izdavanje vanredne pomoći za nezaposlene osobe koji su državljani druge države u slučajevima kada ta država ima povlastice koje odgovaraju austrijskoj vanrednoj pomoći, a koje se isplaćuju građanima Austrije na isti način kao i građanima te države.

(3) Savezni ministar za socijalna pitanja može, po savetovanju s organizacijama koje zastupaju poslodavce i zaposlene, odobriti izdavanje vanredne pomoći nezaposlenim licima koja nemaju austrijsko državljanstvo a kojima nije odobrena pomoć u skladu sa stavom 2, pod uslovom da su u pet godina koje prethode datumu podnošenja zahteva za vanrednu pomoć ta lica bila zaposlena u Austriji ne manje od 156 nedelja, uz obavezno plaćanje doprinosa za osiguranje protiv nezaposlenosti. Za svrhu obračunavanja ovog perioda od pet godina, neće se uzimati u obzir periodi kada je osoba u pitanju primala nadoknade za nezaposlenost (ili vanrednu pomoć). Odobrenje se može dati za određeni period i za određene kategorije nezaposlenih osoba.

21. Vanredna pomoć se isplaćuje licima koja više nemaju pravo na nadoknade za nezaposlenost da bi im se garantovali minimalni prihodi. Pravo na vanrednu pomoć traje sve dok je lice u pitanju u nuždi, mada se same isplate odobravaju na period od najviše 39 nedelja, posle čega se moraju obnoviti. Suma ne može da bude veća od veličine nadoknade za nezaposlenost na koju bi osoba u pitanju inače imala pravo, niti može biti manja od 75% te nadoknade.

Veličina nadoknade za nezaposlenost određuje se u skladu sa приходима primaoca i delimično se finansira iz doprinosa za osiguranje protiv nezaposlenosti koji plaćaju svi zaposleni (Odeljak 1 Zakona o osiguranju protiv nezaposlenosti), a delimično iz raznih državnih izvora.

2. Posle relevantnog vremena

22. Godine 1992, Zakon o osiguranju protiv nezaposlenosti je dopunjen; a Odeljak 34 je preformulisan:

Odeljak 34

(...)

(3) Sledeće kategorije lica imaju pravo na vanrednu pomoć pod istim uslovima kao i nezaposlena lica koja imaju austrijsko državljanstvo:

1. izbeglice u okviru značenja člana 1 Konvencije o statusu izbeglica, zaključene u Ženevi 28. jula 1951. godine;

2. lica bez državljanstva u okviru značenja člana 1 o statusu lica bez državljanstva, zaključene u Njujorku 28. septembra 1954. godine;

3. lica rođena na sadašnjoj teritoriji Republike Austrije, koja neprekidno borave na njoj;

4. lica koja od 1. januara 1930. godine neprekidno normalno borave na teritoriji Republike Austrije;

5. strani državljani, u okviru odredaba bilateralnih ili međunarodnih sporazuma;

6. nosioci uverenja o izuzimanju ili naturalizovana lica, u skladu sa značenjem stava 4;
 7. interno raseljena lica koja poseduju identifikacioni dokaz izdat od austrijskih vlasti;
 8. raseljena lica iz Južnog Tirola ili Val Kanala.
- (...)

Postupak pred Komisijom

29. G. Gajgusuz se Komisiji obratio dana 17. maja 1990. godine. Pozivajući se na stavove 1 i 8 člana 6 Konvencije i član 14 Konvencije u sprezi sa članom 1 Protokola br. 1, žalio se na povredu njegovog prava na pravičan pravni postupak, prava na poštovanje njegovog privatnog života i prava na mirno uživanje svoje imovine.

30. Komisija je proglasila prijavu (br. 17371/90) prihvatljivom 11. januara 1994. godine. U izveštaju usvojenom 11. januara 1995. godine, Komisija je sa 12 glasova za i jednim protiv iznela mišljenje da nije bilo povrede stava 1 člana 6 Konvencije, da jeste bilo povrede člana 14 Konvencije posmatranog u sprezi sa članom 1 Protokola br. 1 (jednoglasno), i da nije nastalo nikakvo posebno pitanje u vezi sa članom 8. Konvencije (jednoglasno).

(...)

Pravo

I. Navodna povreda člana 14 Konvencije u vezi sa članom 1 Protokola br. 1

33. G. Gajgusuz se žalio na odbijanje austrijskih vlasti da mu odobre vanrednu pomoć na osnovu činjenice da nije imao austrijsko državljanstvo, što je bio jedan od uslova propisan Odeljkom 33(2) (a) Zakona o osiguranju protiv nezaposlenosti (vidi stav 20 ovoga teksta) za odobravanje prava na nadoknadu te vrste. Tvrdio je da je žrtva diskriminacije na nacionalnoj osnovi, protivno članu 14 Konvencije posmatranom u vezi sa članom 1 Protokola br. 1.

(...)

34. Komisija i vlada Turske su se saglasile s ovom tvrdnjom, dok ju je vlada Austrije odbacila.

35. Sud treba prvo da odluči o primenljivosti ovih dveju članova u vezi jedan s drugim.

A. Primenljivost člana 14 Konvencije u vezi sa članom 1 Protokola br. 1

36. U skladu s utvrđenom praksom Suda, član 14 Konvencije dopunjuje ostale bitne odredbe Konvencije i Protokola. On nema nezavisno postojanje jer ima dejstvo isključivo u pogledu „uživanja prava i sloboda“ zajamčenih tim odredbama. Mada primena člana 14 ne pretpostavlja povredu tih odredaba – i utoliko je on autonoman – ne može postojati prostor za primenu tog člana ako posmatrane činjenice ne potpadaju pod delokrug jednoga ili više njih (vidi, pored ostalog, presudu u slučaju *Karlheinz Schmidt protiv Nemačke* od 18. jula 1994. godine, Serija A, br. 291-B, str. 32, stav 22).

37. Podnosilac i vlada Turske su tvrdili da je član 14. Konvencije primenljiv u vezi sa članom 1 Protokola br. 1. Pozvali su se na rezonovanje Komisije, koja je utvrdila da je odobrenje vanredne pomoći povezano sa plaćanjem doprinosa fondu za osiguranje protiv nezaposlenosti.

38. Vlada Austrije je, međutim, tvrdila da vanredna pomoć ne potpada pod delokrug člana 1 Protokola br. 1. Pravo na vanrednu pomoć nije proisticalo automatski iz plaćanja doprinosa

fondu osiguranja protiv nezaposlenosti. U pitanju je bila vanredna pomoć koju je država odobravalala osobama u nuždi. Posledica toga je da član 14 Konvencije nema nikakvo dejstvo.

39. Sud je naveo da je u materijalno vreme vanredna pomoć odobravana licima kojima je bilo isteklo pravo na nadoknadu za nezaposlenost i koja su ispunjavala ostale pravne uslove određene Odeljkom 33 Zakona o osiguranju protiv nezaposlenosti (vidi stav 20 u ovom tekstu).

Pravo na ovo socijalno primanje je dakle povezano sa uplaćivanjem doprinosa fondu osiguranja protiv nezaposlenosti, što je preduslov za isplatu nadoknade za nezaposlenost (vidi stav 20 u ovom tekstu). Sledi da se pravo na vanrednu pomoć ne može ostvariti u slučajevima gde nije bilo uplate doprinosa.

40. U posmatranom predmetu se nije tvrdilo da podnosilac nije bio ispunio taj uslov; odbijanje da mu se odobri vanredna pomoć bilo je zasnovano isključivo na spoznaji da on nema austrijsko državljanstvo i ne spada ni u jednu od kategorija izuzetih iz tog uslova (videti stavove 11 i 13 u ovom tekstu).

41. Sud smatra da je pravo na vanrednu pomoć – u meri u kojoj je utvrđeno odgovarajućim propisima – novčano pravo za svrhe člana 1 Protokola br. 1, koji je dakle primenljiv bez potrebe da se poziva isključivo na vezu između prava na vanrednu pomoć i obaveze plaćanja „poreza ili drugih doprinosa“.

Iz ovoga proizilazi da, budući da je podnosiocu uskraćena vanredna pomoć na osnovu različitosti koju pokriva član 14, tj. njegove nacionalnosti, ta odredba (član 14) takođe je primenljiva (videti, pored ostalog, *mutatis mutandis*, presudu u slučaju *Inze protiv Austrije* od 28. oktobra 1987. godine, Serija A br. 126, str. 18, stav 40., i presudu u slučaju *Darby protiv Švedske* od 23. oktobra 1990. godine, Serija A br. 187, str. 12, stav 30).

B. Saglasnost sa članom 14 Konvencije u vezi sa članom 1
Protokola br. 1

42. Prema praksi Suda, razlika u tretmanu je diskriminatorna u smislu člana 14, ako „nema objektivno ili prihvatljivo opravdanje“, to jest ako „nema legitiman cilj“ ili ako ne postoji „prihvatljiva veza proporcionalnosti između sredstva koje je upotrebljeno i željenog cilja“. Pored toga, države ugovornice uživaju izvesnu meru fleksibilnosti u procenjivanju da li i u kojoj meri razlike u inače sličnim situacijama opravdavaju različito postupanje. Međutim, Sudu bi trebalo pružiti razloge veoma velike težine da bi razliku u postupanju zasnovanu isključivo na nacionalnom poreklu mogao da smatra spojivom sa Konvencijom.

43. Podnosilac je stajao na stanovištu da različito postupanje s Austrijancima i državljanima drugih zemalja u pogledu Odeljka 33(2)(a) Zakona o osiguranju protiv nezaposlenosti iz 1977. godine u vezi sa pravom na vanrednu pomoć nije bilo zasnovano na bilo kakvom objektivnom ili prihvatljivom opravdanju. On je doprinose fondu za osiguranje protiv nezaposlenosti bio plaćao na istoj osnovi kao i Austrijanci zaposleni.

44. Vlada Turske i Komisija su se saglasile sa suštinom argumenta podnosioca.

45. Vlada Austrije je tvrdila da osporena zakonska odredba nije bila diskriminatorna. Tvrdila je da je različitost postupanja bila zasnovana na ideji da država ima naročitu odgovornost prema svojim državljanima i da mora da se brine o njima i pokrije njihove osnovne potrebe. Pored toga, Odeljci 33 i 34 Zakona o osiguranju protiv nezaposlenosti su propisali i neke izuzetke od uslova. Konačno, u materijalno vreme Austrija nije bila vezana nikakvim ugovornim obavezama da odobrava vanrednu pomoć turskim državljanima.

46. Sud je prvo naveo da je g. Gajgusuz imao boravište u Austriji i da je tamo bio i zaposlen u određenim periodima, kao i da je uplaćivao doprinose u fond za osiguranje protiv nezaposlenosti na isti način i na istom osnovu kao i austrijski državljani.

47. Ustanovio je da je odbijanje vlasti da podnosiocu predstavke odobre vanrednu pomoć bilo zasnovano isključivo na činjenici da nije imao austrijsko državljanstvo, kako je bilo propisano Odeljkom 33(2)(a) Zakona o osiguranju protiv nezaposlenosti od 1977. godine (vidi stav 20 u ovom tekstu).

48. Pored toga, nije ponuđen argument da podnosilac nije bio ispunio ostale pravne uslove za odobravanje dotičnog socijalnog davanja. Sledi da je on bio u istoj situaciji kao i austrijski državljani u pogledu svog prava na to davanje.

49. Odeljci 33 i 34 Zakona o osiguranju protiv nezaposlenosti od 1977. godine propisuju određene izuzetke u pogledu uslova o državljanstvu, ali podnosilac nije spadao ni u jednu takvu kategoriju.

50. Sud, dakle, smatra argumente koje je ponudila Vlada Austrije neuverljivima. Smatra, kao i Komisija, da različito postupanje prema Austrijancima i stranim državljanima u pogledu prava na vandrednu pomoć, čija je žrtva bio g. Gajgusuz, nije bilo zasnovano na bilo kakvom „objektivnom i prihvatljivom opravdanju“.

51. Mada u relevantno vreme Austrija nije imala nikakvih obaveza na osnovu recipročnih sporazuma sa Turskom, kada je ratifikovala Konvenciju, ona se obavezala da „svakome u okviru svoje nadležnosti“ obezbedi prava i slobode određene u Odeljku I Konvencije.

52. To znači da je došlo do povrede člana 14 Konvencije u vezi sa članom 1 Protokola br. 1.

II. Navodna povreda stava 1 člana 6 Konvencije

53. G. Gajgusuz se takođe žalio da mu nije bio omogućen pristup nadležnom sudu i da mu je uskraćena pravična rasprava. U ovome se pozvao na član 6 Konvencije.

Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ... ima pravo na pravičnu ... raspravu ... pred ... sudom.

(...)

54. Vlada Austrije i Komisija su odbacile ovaj argument, dok vlada Turske nije imala primedbi.

55. Budući da je odlučio da jeste došlo do povrede člana 14 Konvencije posmatranog u vezi sa članom 1 Protokola br. 1, Sud je odlučio da nema potrebe da razmotri slučaj u odnosu na stav 1 člana 6 Konvencije.

III. Navodna povreda člana 8 Konvencije

56. G. Gajgusuz se takođe žalio na ometanje svog porodičnog života, što bi bila povreda člana 8 Konvencije.

(...)

57. Imajući u vidu zaključak izložen u stavu 52 ovog teksta, Sud je isto kao i Komisija zaključio da iz predmeta ne proizilazi nikakvo posebno pitanje u vezi sa članom 8 Konvencije.

IV. Primena člana 50 Konvencije

58. Prema članu 50 Konvencije:¹

U slučaju da Sud zaključi da odluka ili mera doneta od strane pravnih ili drugih vlasti Visoke ugovorne strane predstavlja delimično ili potpuno kršenje obaveza koje proističu iz ... Konvencije, i ako interni zakoni te strane omogućavaju samo davanje delimične odštete za posledice te odluke ili mere, odluka Suda će ako je potrebno pružiti oštećenoj strani pravičnu naknadu.

A. Materijalna šteta

59. G. Gajgusuz je tražio naknadu materijalne štete od 800.000 austrijskih šilinga (ATS), što odgovara visini novčane pomoći koje je bio lišen od 1987. do 1993. godine.

60. Stav Vlade Turske bio je da podnosiocu treba isplatiti celokupnu svotu koju je tražio, jer ga je upravo odbijanje austrijskih vlasti da odobre vanrednu pomoć navelo da napusti tu zemlju.

61. Vlada Austrije stala je na stanovište da je tražena odšteta zasnovana na čistoj hipotezi. Budući da je podnosilac napustio Austriju 1987. godine, nije bilo moguće odrediti da li bi on ostao nezaposlen tokom odgovarajućeg perioda i da li bi zadovoljio ostale uslove za odobravanje dotičnog socialnog primanja.

62. Delegat Komisije smatrao je da je podnosilac predstavke pretrpeo novčanu štetu kao posledicu povrede koja je ustanovljena, a procenu svote je ostavio Sudu.

63. Sud je primetio da je podnosilac predstavke podneo zahtev za vanrednu pomoć dana 6. jula 1987. godine, a Austriju napustio septembra 1987. godine (vidi stavove 9 i 10 u gornjem tekstu). Mada ne želi da procenjuje podnosićevo stanje posle tog datuma, Sud ipak mora da uzme u obzir činjenicu da je njegovo napuštanje Austrije bilo posledica neodobravanja vanredne pomoći, koja bi bila isplaćena po stopi od ATS 235 dnevno. Pravednom procenom je Sud podnosiocu predstavke dodelio ATS 200.000.

B. Nematerijalna šteta

64. Stav Vlade Turske je bio da podnosiocu treba isplatiti znatnu svotu o obliku nematerijalne odštete.

65. Budući da podnosilac predstavke nije podneo takav zahtev, Sud, isto kao i Komisija i Vlada Austrije, smatra da nije potrebno da odlučuje po tom pitanju.

C. Sudski toškovi

66. Podnosilac predstavke je takođe tražio sumu od ATS 123.415 za sudske troškove, od čega ATS 31.818,67 za austrijske sudove i ATS 91.596,73 za postupak pred institucijama Konvencije.

(...)

70. Odlučujući o troškovima u svetlu podataka koji su mu na raspolaganju kao i na osnovu sopstvene prakse, Sud je g. Gajgusuzu dodeljuje ATS 100.000.

71. Prema podacima koji su dostupni Sudu, propisana kamatna stopa u Austriji na datum usvajanja ove presude je 4% godišnje.

IZ OVIH RAZLOGA SUD

1. *Smatra* jednoglasno da je član 14 Konvencije u vezi sa članom 1 Protokola br. 1 primenljiv u predmetu;

2. *Smatra* jednoglasno da je došlo do povrede člana 14 Konvencije posmatranog u vezi sa članom 1 Protokola br. 1;

3. *Smatra* jednoglasno da nije potrebno razmatrati predmet u vezi sa stavom 1 člana 6 Konvencije;

4. *Smatra* jednoglasno da se ne pojavljuje nikakvo posebno pitanje na osnovu člana 8 Konvencije;

5. *Smatra*, sa osam glasova za i jednim protiv, da tužena država mora da u roku od tri meseca isplati podnosiocu ATS 200.000 kao materijalnu odštetu;

6. *Smatra* jednoglasno da tužena država mora da u roku od tri meseca isplati podnosiocu ATS 100.000 na ime sudskih troškova;

7. *Smatra* jednoglasno da se od protoka gore pomenuta tri meseca do isplate ima naplaćivati prosta kamata po godišnjoj stopi od 4%;

8. jednoglasno *odbija* ostatak zahteva za pravedno zadovoljenje.

(...)

Herbert Petzold,
Sekretar

Rolv Ryssdal,
Predsednik

U skladu sa stavom 2 člana 51 Konvencije, i Pravilom br. 55, stav 2, Pravila Suda „B“, delimično izdvojen stav g-dina Mačera (Matscher) dat je u aneksu ove odluke.

DELIMIČNO IZDVOJENO MIŠLJENJE SUDIJE MAČERA

Obično ne izdajem mišljenje u pogledu odluka Suda u vezi sa članom 50, budući da sume koje Sud dodeljuje na osnovu pravične procene prema toj odredbi uvek mogu biti predmet spora. Razlog zbog koga sam to učinio u ovom slučaju je da je sasvim jasno da je odluka Suda da podnosiocu dodeli sumu od ATS 200.000 kao materijalu odštetu neodrživa.

U slučajevima kada Sud ustanovi povredu Konvencije a gde ta povreda nanese podnosiocu predstavke materijalnu štetu, Sud je prema članu 50 ovlašćen da dodeli pravičnu odštetu. Mada skoro nikada nije moguće precizno odrediti veličine takve štete – što i onako nije zadatak Suda – dodeljena odšteta ne sme nikada da prevaziđe stvarnu štetu koju je podnosilac mogao da pretrpi.

U ovom slučaju je Sud ustanovio povredu člana 14 posmatranog u vezi sa članom 1 Protokola br. 1 (odluka sa kojom se ne slažem u potpunosti) zbog činjenice da podnosilac po važećim propisima zbog svog državljanstva nije imao pravo na vanrednu pomoć. Ali vanredna pomoć, kako proizilazi iz samog tog izraza, nije doživotna penzija već samo privremena socijalna mera za period u kome je primalac sposoban za rad ali nezaposlen a (još uvek) nije stekao pravo na invalidsku ili starosnu penziju.

Kao posledica ustanovljene povrede Konvencije, podnosilac predstavke prema članu 50 Konvencije stiče pravo na pravičnu nadoknadu za sve materijalne troškove koje je pretrpeo.

Prema zakonima koji su važili u relevantno vreme, vanredna pomoć se ispaćivala (sa promenljivim dodacima) po stopi od oko ATS 255 na dan. Iz činjenica proizilazi da, kako god izračunamo sume, prihvatajući pretpostavke koje su najpovoljnije za podnosioca (koliko god da nisu realne), maksimalna svota koju je mogao da primi u vidu vanredne pomoći je oko ATS 80.000. Svota od ATS 200.000 koju mu je Sud dodelio je više nego dvostruko veća od materijalnih troškova koje je mogao da pretrpi; to očigledno nije u skladu sa svim načelima na osnovu kojih se za slučaj materijalne štete, osim ako Sud nije želeo da prihvati praksu dodeljivanja „kaznene odštete“ koja postoji u američkom pravu. Ta praksa sasvim opravdano ne postoji u evropskom pravu.

(...)

U pozadini celog slučaja leži tipičan primer zloupotrebe države sa punim socijalnim osiguranjem, što je tendencija koja je veoma raširena u svim našim društvima i za koji moram da kažem da nikako nije ograničen samo na strane radnike.

Za žaljenje je što je Sud dodeljivanjem nesrazmerne odštete samo podstakao takvu tendenciju.